

Keşke

– Halit YILDIRIM · 09 Ekim 2013

KEŞKE... O akşam her günküden daha yorgun bir halde eve dönen Hulusi Bey hâlâ işyerinde yaptığı fikri tartışmanın etkisindeydi. Mesai arkadaşı Okan Beyin sorduğu soruya cevap bulamamış olması adeta onu boğuyordu. Doğru dürüst yemek bile yememişti.

Eşi ve çocukları bile sıkıntısını anlamışlar ama cesaret edip “ne oldu?” diyememişlerdi. Eşi çok anlayışlı bir kadındı. Çocukları odalarına derslerini yapmaları için göndermişti. Salonda adeta kitaplığın karşısındaki koltuğuna çakılmış gibi hareketsiz oturan eşinin yanına çayını bırakmış, sonra o da çocuklara ders çalıştırmak bahanesi ile yan odaya geçmişti.

Hulusi Bey çayından henüz bir yudum almıştı ki birden ayağa kalktı ve kitaplıktan kalınca bir kitabı aldı eline. Kitabın içindekiler kısmını hızlıca süzmeye başladı. Hala iş yerinde tartıştıkları konu ile ilgili şeyleri arıyordu. Sıkıntısını inşiraha tebdil edecek izahı bulabilir miydi acaba bu kitapta?

Kitaptaki “İnsan” maddesi dikkatini çekti. Başladı yavaş yavaş okumaya. Ancak fazla devam edemedi. Zira bir sürü anlaşılmasız biyolojik terimlerle dolu, sanki etten yapılmış ruhsuz bir makine tarifi okur gibi hissetti kendini. Buradaki tariflerle kendi iç dünyasını şöyle bir mukayese etti. İnsanın içinde uçsuz bucaksız bir dünya vardı. Hiç tatmin olmamıştı bu kuru tariflerden. Onun aradığı şeyler bunlar değildi. Sayfaları yırtarcasına çevirmeye başladı.

“İnsanın Yaratılış Gayesi” başlıklı bir yazı gözüne çarptı. Burada belki aradığı izahlar olabilirdi. Hz. Âdem kıssası ile başlıyordu konu. Yaratıcımız Meleklerle: “Muhakkak ben, yeryüzünde bir halife yaratacağım” diye hitap ediyordu. Halife kelimesi Hülefayı Raşidin’i ve Osmanlı Sultanlarını çağırıştırmıştı ona. Ama burada sanki farklı bir anlamda kullanılmış gibiydi...

Kitabın dipnotunda küçük harflerle verilen “Halife” tanımını başladı okumaya...

“Halife; mülkiyeti kendisine emanet edilmiş olan yeryüzünde, Allah’ın iradesini temsil etmek, yeryüzünde O’nun buyruklarını dinletecek, O’nun ilahi hükümlerini gerçekleştirmek görevini ifa edecek, bir vâris, bir vekil ve temsilci...”

Tekrar konuyu okumaya devam etti. Aynen şu cümleler yazıyordu: “Ne kadar da onurlu bir görevdi bu ve ne kadar da zor bir görev... Ne kutsi bir emanetti ki gerçekten, bu emanet; göklere, yere ve dağlara sunulmuştu da onlar bunu yüklenmekten kaçınmışlar ve ondan korkuya kapılmışlardı. Bu emaneti ancak insan yüklenmişti. Çünkü o insan, zalim ve pek de cahildi”...

“İşte buldum” dedi yüksek sesle. Diğer odadan sesini duyan eşi “çayın mı bitti Hulusi Bey?” diye seslendi. O zaman çayının öylece bardakta durduğunu fark etti. Hemen soğuk çayı bir dikişte bitirdi.

“Evet hanım çayım bitti, çay istiyorum” diye seslendi eşine.

Birazcık rahatlamış gibiydi. Sanki bu gün tartıştıkları konu hakkında bir şeyler bulacak ve yarın işin aslı bu diyecekti arkadaşlarına. İnançsızlık girdabına düşmüş olan Okan Bey, adeta onu sorularla bunalıtmıştı. Bazı sorulara cevap veremeyince diğer arkadaşlarının da kafası karışmıştı. Ama o yine de “Okan Bey bu konu bu kadar basit değil. Mutlaka bir izahı var ve ben bunu araştırıp yarın size açıklayacağım” demişti. Bu yüzden mutlaka sabaha kadar da olsa bunun cevabını bulmalıydı.

Neden bu kadar cahil ve zalim olan insana bu emanet verilmişti? İşte Okan Beyin sorduğu soru da buydu. Bir yanda “emaneti ehline veriniz” diye insanlara emir verilirken diğer yandan zalim ve cahil olan insana böylesine ağır bir emanet nasıl verilir? O bir çelişki diyordu bu husus için.

Kitaptaki yazı burada bitmiş, başka bir konuya geçilmişti. Canı çok sıkılmıştı Hulusi Bey’in. Nasıl olurdu da bu kadar önemli bir konunun hikâye kısmı uzun uzun anlatıldığı halde sonucu bağlanmadan bırakılabildi?

Ellerini yüzüne kapatıp oturduğu koltukta iyice geriye doğru yaslandı. Bir an öyle kaldı. Emanet ehline verilmeli değil miydi? Neydi bu çelişki? Hafakanlar basmıştı adeta... Tekrar elindeki kitaba döndü. O esnada eşi çayını getirdi. Yanına bıraktı ve yine bir şey söylemeden dışarı çıktı. Hulusi Bey tekrar kitaplığına daldı. Bir bir kitapları indiriyor, konuyla ilgili kısımları okuyor ama tatmin olmuyordu. Merakı azaba dönüşmüştü adeta... Bunun bir açıklaması olmalıydı mutlaka...

Tam ümidini kaybettiği bir anda son aldığı kitapta ilgili ayetin açıklamasında şunlar yazıyordu:

“Çünkü insan; insanı kâmil mertebesinde nefsinin kuvvetli zalimi, hak ve hakikatin gayrisinin de cahili idi.”

Evet, işte işin sırrı burada dedi. Aradığını bulmuş olmanın sevinci tüm yorgunluğunu ve uykusuzluğunu bir anda unutturmuştu.

Artık aradığı cevabı bulmuştu. Bu ilahi emanet yaratılmışların içersinde; nefsinin isteklerini ayakları altına alabilecek istidada sahip, hakkı bilen ve haktan gayrisinde cahil olan insana daha çok yakışırdı. İnsan bu emaneti nazargâhı ilahi olan kalbinde taşırdı. Zira emanet sahibi olan yaratıcısı “ben ancak kulumun gönlüne sığarım” demiyor muydu? Emanet olarak verilen ise yine Onun adını nizamını yaşatmak, O’na hakkıyla kulluk etmek değil miydi?

Belki insan cahildi, zalimdi ama böyle bir görevi yüklenmek de ancak insana yakışırdı. Zira o “Ahsen-i Takvim” yani en güzel yaratılışla yaratılmamış mıydı? Zira insan; Allah’a kulluk etmek ve yeryüzünde onun halifesi olmak görevini, misyonunu yüklenince Hz. Âdem’in şahsında Melekler ona secde etmişlerdi. Ancak ezeli rakibi olan İblis müstesna... Onun kibri; ateşin toprağa üstünlüğü üzerinde kenetlenince makamların en ulvisinden tepe taklak olarak kovulmuş bir şekilde derecelerinin en süflisine doğru yuvarlanıp gitmişti.

Ah o Şeytan’ın insanları yoldan çıkarmak için kıyamete kadar mühlet istemesi yok muydu? O iblis kendinin düştüğü lâinlik ve racimlik çukurlarında, “Ahsen-i Takvim” olarak yaratılan ezeli rakibi olan insanı, yanına yoldaş edecek bir imtihanla baş başa bırakacaktı. Ne çetin imtihanı bu.

Ama Cenabı Hakk, böyle bir görevi insana veriyse elbette bir bildiği vardı. Zira meleklerin: “Biz seni şükürle yüceltip ve sürekli takdis ederken, orada bozgunculuk çıkaracak ve kanlar akıtacak birini mi var edeceksin?” sızlanmalarına karşılık yaratıcımızdan:

“Şüphesiz ben sizin bilmediğinizi bilirim” ikazı gelmemiş miydi? Evet, O bilmediklerimizi hakkıyla bilendi...

Ama Hulusi Beyin içinde bir fırtına kopmuştu artık, sorular yağmur gibi peş peşe yağıyordu adeta. Neden bu görev, bu misyon hakkıyla yerine getirilmiyordu da “Ahsen-i Takvim” olan insan önce “Kel en’am” yani hayvanlar gibi bir duruma düşerek, birbirini anlamsız savaşlarla yok etmeye çalışıp, ezeli düşmanının oyununa geliyor, tuzağına düşüyor ve “Bel Hüm Edal” yani “hayvanda da aşağı” bir duruma,

belki de ondan daha aşağı olan “Esfel-i Safilin”e yani “aşağıların daha aşağısı” bir makama indiriyordu kendini?

Artık Hulusi Bey öyle bir hal almıştı ki yarın Okan Beyin soracağı sorulara vereceği cevaplardan daha çok, huzuru ilahide kendine sorulacak sorular karşısında ne yapacağını düşünüyordu... Okan Beyin soracağı soruların yanında, öbür tarafta yaşadığı hayatla ilgili an be an, iğneden ipliğe sorulacak sorular mukayese edilemeyecek derecede ağırdı.

Tam bir tefekkür hali ile müthiş bir ıstırap hissetti yüreğinde. Hayvandan daha aşağı olan mertebe ne olabilirdi, nasıl olabilirdi acaba? Yüzünün kızardığını, insanlığından utandığını hissetti. Kalbi küt küt atıyordu. Parmaklarıyla hafif kırılaşan saçlarını yolarcasına tarar gibi başı üzerinde gezdiriyor, sonra elleri ile yüzünü kapatıyordu.

Bu emanete sahip çıkamayanlar, görevlerini yerine getiremeyenler, bunun hesabını nasıl vereceklerdi?

“Esfeli safilin” yani “aşağıların en aşağısı” derecesine inenlerin hesabı ne kadar da çetin olacaktı.

Zira hesap günü hiçbir kayda değer bulunulmayan hayvanlar “kün (turaben) toprak olun” emri ile “Fe Yekün” sırrı ilahisi mucibince toprak oluvereceklerdi de bu “Esfeli Safilin” olanlar, İblise yoldaşlık edenler derin bir iç geçirişle “Ya Leyteni Küntü Turaba” yani “keşke ben de toprak olsaydım” diyeceklerdi. Ne acı, ne kötü bir durumdu bu...

“KEŞKE...” Bu kelimin taşıdığı anlam, ne kadarda derindi öyle... Bir ucu şuursuz bir maziye, bir ucu kimsenin “La Yüs’el” olmadığı acı bir akıbeta dayanan bu kelime, ne büyük anlamlar, ne acı pişmanlıklar taşıyordu. Bu kelimedenden daha derin bir pişmanlık ifade eden başka bir kelime olmasa gerekti insanlık lügatinde...

Hulusi Bey artık yorgunluktan ağırlaşan gözlerini hafifçe yumarak kendi kendine bir düşünceye daldı. Hayatını çocukluğundan itibaren bir film şeridi gibi gözlerinin önüne getirdi. Bir sürü hatıra kısa bir anda tek tek canlanıverir adeta. 45 yaşındaydı, o koskoca 45 yıl neredeyse 45 saniyeye sığıvermişti. Ancak bu kadar olay, bu kadar kısa bir ana nasıl sığdı diye ürktü adeta. Zaman ve mekân kavramları aslında ne kadar da izafiydi...

Birden gök gürültüsüyle irkildi. Yağmur camları hazin hazin döverken saatin bir hayli geçtiğini gördü.

Uyumak için odasına çekildi. Yastığa başını koyduğu andan itibaren bu kez “keşke”ler sıralandı beyninde bir bir. Ne çok keşke’si vardı. Artık zihni yorgun düşmüş, adeta sızarcasına uykuya dalmıştı.

Kim bilir hangi keşkeyi görüyordu düşününde?

Kim bilir?

23.02.2007 / Samsun